

Wyniki kontroli klasyfikacji tusz wołowych i wieprzowych w 2025 r.

Klasyfikacja tusz wołowych

W 2025 r. nadzorem objęto 73 ubojnie bydła (tj. o 3 mniej niż w 2024 r.), w tym 61 podlegających obowiązkowi klasyfikowania tusz wołowych oraz 12 zakładów, które dobrowolnie uczestniczą w systemie klasyfikacji (rysunek 1).

Zakłady ubojowe objęte nadzorem IJHARS w 2025 r. stanowiły 39,7 % ogółu ubojni działających na terenie kraju (184), przy czym w porównaniu do 2024 r. ich udział zmniejszył się o 2,1 p.p. (w 2024 r. wynosił 41,8 %).

Rysunek 1. Liczba zakładów podlegających nadzorowi w zakresie klasyfikacji tusz wołowych w systemie EUROP w 2025 r.

* w tym zakłady prowadzące klasyfikację dobrowolnie

W 2025 r. przeprowadzono 594 wizyty kontrolne w zakładach ubojowych, w tym 498 (tj. 83,8 %) w zakładach podlegających obowiązkowi klasyfikowania tusz wołowych i 96 kontroli w ubojniach klasyfikujących tusze wołowe dobrowolnie. W trakcie wizyt kontrolnych sprawdzono poprawność klasyfikacji przeprowadzonej przez 109 rzeczoznawców (tj. 42,6 % wszystkich uprawnionych do klasyfikacji tusz wołowych) na podstawie 25,7 tys. szt. tusz wołowych. Według stanu na 31 grudnia 2025 r. w rejestrach prowadzonych przez IJHARS wpisanych było 256 rzeczoznawców ds. klasyfikacji tusz wołowych, przy czym klasyfikacja aktywnie przeprowadzana jest przez 166 osób, tj. 64,8 % wszystkich uprawnionych.

Ubój bydła w 2025 r. wyniósł 2,01 mln. szt., w tym 1,93 mln. szt. w zakładach objętych nadzorem IJHARS, co stanowiło 96,0 % całkowitego uboju dokonanego na terenie kraju. Klasy jakości handlowej nadano 1,91 mln. szt. tusz wołowych, tj. 99,0 % wszystkich tusz uzyskanych z uboju bydła w zakładach nadzorowanych (o 0,5 p.p. więcej niż w 2024 r.).

Liczba kontrolowanych tusz wołowych w 2025 r. wynosiła ogółem 25,7 tys. szt., w tym 23,3 tys. szt. (tj. 90,7 %) skontrolowano w ubojniach obowiązkowo uczestniczących w systemie klasyfikacji. W porównaniu do 2024 r. liczba tusz wołowych objętych nadzorem zwiększyła się o 0,5 tys. szt. (tj. 2,0 %). Średnia liczba tusz poddanych kontroli podczas jednej wizyty kontrolnej wynosiła 43,2 szt. i była wyższa niż w 2024 r. (tabela 1).

Tabela 1. Liczba ubojni bydła oraz liczba przeprowadzonych kontroli w latach 2024 – 2025

Wyszczególnienie	2024 r.	2025 r.	Zmiana %
Liczba ubojni bydła w kraju (szt.)	182	184	+1,1
Liczba ubojni bydła objętych nadzorem (szt.)	76	73	-3,9
Ubojnie klasyfikujące tusze dobrowolnie (szt.)	9	12	+33,3
Liczba przeprowadzonych kontroli	605	594	-1,8
Średnia liczba kontroli przeprowadzonych w 1 ubojni	8,0	8,1	+1,3
Średnia liczba tusz wołowych skontrolowanych podczas 1 kontroli	41,7	43,2	+3,6

W wyniku kontroli ustalono:

- klasyfikację tusz wołowych podjęto we wszystkich zakładach,
- liczba tusz prawidłowo sklasyfikowanych przez rzeczoznawców pod względem uformowania wynosiła: 20,1 tys. szt. (tj. 78,2 % skontrolowanych), a pod względem otłuszczenia 19,5 tys. szt. (75,9 %),
- nieprawidłowa ocena uformowania dotyczyła 5,6 tys. szt. tusz, w tym ocena zawyżona – 4,1 tys. szt. tusz (tj. 16,0 % kontrolowanych) a ocena zaniżona – 1,5 tys. szt. (tj. 5,8 %),
- nieprawidłowa ocena otłuszczenia dotyczyła 6,2 tys. szt. tusz, w tym: ocena zawyżona – 2,4 tys. szt. tusz (tj. 9,3 % kontrolowanych), a ocena zaniżona – 3,8 tys. szt. tusz (tj. 14,8 %),
- nieprawidłowa obróbka lub prezentacja dotyczyła 0,8 tys. szt. tusz, tj. 3,2 % kontrolowanych,
- nieprawidłowe znakowanie klasą jakości handlowej dotyczyło 0,4 tys. szt. tusz, tj. 1,6 % kontrolowanych,
- dokumentowanie czynności ustalania klas jakości tusz wołowych było nieprawidłowe w 3 zakładach, tj. 4,1 % wszystkich kontrolowanych,
- brak powiadamiania dostawców w 1 zakładzie, tj. 1,4 % wszystkich kontrolowanych,
- informacje przekazywane dostawcom były zgodne z dokumentacją zakładową w 72 zakładach, tj. 98,6 % wszystkich kontrolowanych.

Klasyfikacja tusz wieprzowych

W 2025 r. nadzorem IJHARS objęto 149 ubojni trzody chlewnej (tj. o 4 mniej niż w 2024 r.). Zakłady ubojowe objęte w 2025 r. nadzorem IJHARS stanowiły 45,6 % ogółu ubojni trzody działających na terenie kraju (327), przy czym w porównaniu do 2024 r. ich udział zmniejszył się o 4,4 p.p. (w 2024 r. wynosił 50,0 %).

Rysunek 2. Liczba zakładów podlegających nadzorowi w zakresie klasyfikacji tusz wieprzowych w systemie EUROP w 2025 r.

W 2025 r. przeprowadzono ogółem 1143 wizyt kontrolnych w zakładach prowadzących ubój trzody chlewnej, tj. o 96 mniej niż w 2024 r. (tj. o 7,7 %). W trakcie wizyt kontrolnych sprawdzono poprawność klasyfikacji przeprowadzonej przez 180 rzeczoznawców (tj. 48,3 % wszystkich uprawnionych do klasyfikacji tusz wieprzowych) na podstawie 31,1 tys. szt. tusz wieprzowych. Według stanu na 31 grudnia 2025 r. w rejestrach prowadzonych przez IJHARS wpisanych było 373 rzeczoznawców ds. klasyfikacji tusz wieprzowych, przy czym czynnie ją przeprowadza 334 osób, tj. 89,5 % wszystkich uprawnionych.

Ubój trzody chlewnej w 2025 r. wyniósł 20,5 mln. szt., w tym w zakładach ubojowych objętych nadzorem IJHARS 19,7 mln. szt. trzody chlewnej, co stanowiło 96,1 % uboju całkowitego dokonanego w zakładach na terenie kraju. Klasy jakości handlowej nadano 18,9 mln. szt. tusz wieprzowych, tj. 95,9 % wszystkich tusz wieprzowych uzyskanych z uboju trzody chlewnej w zakładach nadzorowanych.

Liczba tusz wieprzowych skontrolowanych podczas wizyt kontrolnych w 2025 r. wynosiła 31,1 tys. szt. Średnia liczba tusz poddanych kontroli podczas jednej wizyty kontrolnej wynosiła 27,2 szt. i była o 0,1 szt. (tj. 0,4 %) niższa od średniej z 2024 r., (tabela 2).

Tabela 2. Liczba ubojni trzody chlewnej oraz liczba przeprowadzonych kontroli w latach 2024 – 2025

Wyszczególnienie	2024 r.	2025 r.	Zmiana %
Liczba ubojni trzody w kraju (szt.)	306	327	+6,9
Liczba ubojni trzody objętych nadzorem (szt.)	153	149	-2,6
Liczba przeprowadzonych kontroli	1 239	1 143	-7,7
Średnia liczba kontroli przeprowadzonych w 1 ubojni	8,1	7,7	-4,9
Średnia liczba tusz wieprzowych skontrolowanych podczas 1 kontroli	27,3	27,2	-0,4

W wyniku kontroli ustalono:

- klasyfikację tusz wieprzowych prowadziły wszystkie nadzorowane ubojnie,
- choirometry posiadały 102 zakłady, tj. 68,5 % kontrolowanych,
- metodę ZP stosowało 47 zakładów, tj. 31,5 % nadzorowanych,
- uprawnionych rzeczoznawców zatrudniały wszystkie zakłady objęte nadzorem,
- stosowanie niezgodnego z prawem równania regresji w 1 zakładzie, tj. 0,7 % wszystkich zakładów,
- stosowanie nieaktualne cechy legalizacji wag kolejkowych, używanych do ustalania masy tusz wieprzowych w 7 zakładach, tj. 4,7 % nadzorowanych,
- nieprawidłowe ustalenie tary wskazywanej przez wagę kolejkową stwierdzono w 5 zakładach, tj. 3,4 % kontrolowanych,
- nieprawidłowy pomiar mięsności wykonano w przypadku 1 836 szt. tusz, tj. 5,9 % skontrolowanych,
- brak oznakowania lub nieprawidłowe znakowanie klasą jakości handlowej dotyczyło 632 szt. tusz wieprzowych, tj. 2,0 % kontrolowanych,
- nieprawidłowa obróbka lub prezentacja dotyczyła 70 szt. tusz wieprzowych, tj. 0,2 % kontrolowanych,
- nieprawidłowe dokumentowanie czynności ustalania klas jakości tusz wieprzowych stwierdzono w 2 zakładach ubojowych, tj. w 1,3 % kontrolowanych (stwierdzono protokół niezgodny ze wzorem),
- brak protokołu z ustalania klas jakości handlowej tusz wieprzowych stwierdzono w 6 ubojniach, tj. 4,0 % kontrolowanych,
- nieprawidłowy czas klasyfikacji stwierdzono w 1 zakładzie, tj. 0,7 % kontrolowanych,
- nieprawidłowy czas przechowywania dokumentacji z klasyfikacji tusz wieprzowych (tj. krótszy niż wymagane cztery tygodnie) stwierdzono w 2 zakładach, tj. 1,3 % kontrolowanych,
- brak dostarczenia dostawcom informacji o wynikach klasyfikacji tusz wieprzowych w 1 zakładzie, tj. 0,7 % kontrolowanych,
- zgodną z protokołem dokumentację wystawioną dostawcom żywca stwierdzono we wszystkich nadzorowanych zakładach.